

VERSLO TEISĖ

Dalyko kodas	<i>MNG112</i>
Dalyko pavadinimas	<i>Verslo teisė</i>
Dalyko tipas	<i>Privalomas</i>
Studijų metai	<i>Ketvirtį</i>
Semestras	<i>Rudens</i>
ECTS	<i>6 kreditai: 48 auditorinių valandų, 112 valandų savarankiško darbo, 2 valandos konsultacijoms</i>
Koordinuojantis dėstytojas	<i>Doc. Dr. Tomas Bagdanskis, Mantas Mikalopas</i>
Dalyko vedimo forma	<i>Nuolatinė</i>
Privalomas pasirengimas dalyko studijoms	-
Dėstyimo kalba	<i>Lietuvių</i>

Dalyko anotacija

Šis kursas yra įvadas į teisinę verslo aplinką. Verslo teisės kursas orientuotas į vadybos specialybės studentus, atskleidžiant bendrus verslo teisės principus, giliai neanalizuojant konkrečių teisės normų turinio ir taikymo, nes tai labiau būdinga teisės specialybės studentams. Verslo teisės (arba galima vadinti „komercinės teisės“) studijos orientuotos į verslo (komercinius) santykius ir yra civilinės teisės studijų sudedamąją dalimi, tuo pačiu susiduria ir su viešąja ir su privatinė teise. Verslo teisės studijos apima įmonių teisės, sutarčių teisės, darbo teisės, intelektinės nuosavybės teisės, mokesčių teisės, arbitražo, vartotojų teisių apsaugos, bendrų bylinėjimosi teisme principų analizę ir kt.

Dalyko tikslai

Supažindinti studentus su pagrindiniais verslo teisės metodais ir principais, apžvelgti pagrindines verslo teisės teorijas įmonių teisės, sutarčių teisės, darbo teisės, intelektinės nuosavybės teisės, mokesčių teisės, arbitražo, vartotojų teisių apsaugos kontekste, taip pat identifikuoti atitinkamo teisinio reguliavimo ar atskirų teisinių institutų tikslus, struktūrą Lietuvos nacionalinės teisės kontekste, ugdyti studentų savarankišką ir kritinį mąstymą, lavinti tarpdisciplininius gebėjimus teisės ir ekonomikos srityje.

Dalyko studijų siekiniai (DSS)	Suteikiamo laipsnio lygmens lygmens siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
DSS1. apibūdinti Lietuvos teisinę sistemą, suprasti verslo teisinę aplinką;	BLO1.1., BLO2.1.	Paskaita, savarankiškas darbas	Tarpinis atsiskaitymas, egzaminas
DSS2. nurodyti pagrindinius įstatymus, reguliuojančius ir įtakančius verslo teisinę aplinką;	BLO1.1., BLO3.2.	Paskaita, užduočių sprendimas, seminaras, savarankiškas darbas	Tarpinis atsiskaitymas, namų darbo vertinimas seminarų metu, egzaminas
DSS3. identifikuoti teisės šaltinius, apibrėžti Lietuvos teismų sistemą, teisminių ginčų sprendimo tvarką, alternatyvius ginčo sprendimo būdus;	BLO1.1., BLO3.2.	Paskaita, seminaras, savarankiškas darbas	Tarpinis atsiskaitymas, namų darbo vertinimas seminarų metu, egzaminas
DSS4. apibūdinti pagrindines verslo organizavimo formas, nurodyti jų trūkumus ir privalumus;	BLO1.1.	Paskaita, seminaras, savarankiškas darbas	Tarpinis atsiskaitymas, namų darbo vertinimas seminarų metu, egzaminas
DSS5. suprasti pagrindinius sutarčių teisės, darbo teisės, vartotojų apsaugos, intelektinės nuosavybės, civilinės atsakomybės principus;	BLO1.1.	Paskaita, užduočių sprendimas, seminaras, savarankiškas darbas	Tarpinis atsiskaitymas, namų darbo vertinimas seminarų metu, egzaminas
DSS6. apibūdinti pagrindinius privatinės tarptautinės teisės principus, teisės unifikavimą	BLO1.1.	Paskaita, seminaras, savarankiškas darbas	Namų darbo vertinimas seminarų metu

tarptautiniu lygiu;			
DSS7. analizuoti ir spręsti praktines teises situacijas, su kuriomis nuolat susiduria verslininkai.	BLO1.1., BLO2.1.	Seminaras, savarankiškas darbas	Namų darbo vertinimas seminarų metu

Mokymo ir mokymosi metodai

Informacijos perteikimas; grafinis vizualizavimas paskaitų bei seminarų metu; probleminis mokymas; mokymasis bendradarbiaujant, individualus ir komandinis darbas grupėse, praktinių užduočių sprendimas, rašto darbas.

Kokybės užtikrinimas

Vykdytų atsiskaitymų aptarimas, reguliarios individualios ir grupinės konsultacijos. Atsiskaitymų rezultatai aptarimai užtikrina grįžtamąjį ryšį.

Nusirašinėjimo prevencija

Individualių ir grupinių užduočių įvairovė sumažina plagijavimo galimybes; studento individualus indėlis atliekant namų darbus įvertinamas namų darbų pristatymo metu. Egzaminių administruoja pats dėstytojas arba pasitelkia pagalbą.

Temos

Savaitė.	TEMA	AKADEMINĖS VALANDOS		Studijuoti
		Paskaitų	Pratybų	
1	Teisės samprata. Teisės sistema. Teisės šaltiniai. Teisės principai. Lietuvos teisinė sistema. Verslo teisės samprata. Verslo etika. Įmonių socialinė atsakomybė.	2	1	[1] [4] p. 21-60. [23] [41] [42]
2	Teisė kaip ginčų sprendimo priemonė. Alternatyvūs ginčų sprendimo būdai. Lietuvos teismų sistema. Pagrindiniai civilinio ir administracinio proceso principai Lietuvoje.	2	1	[6], [7], [8], [4] p. 117-127, 131-136, 179-182, [23] [48], [49].
3	Verslo organizavimo formos. Verslininkas kaip fizinis asmuo. Individuali veikla kaip verslo organizavimo forma Lietuvoje. Juridiniai asmenys. Pelno siekiantys juridiniai asmenys. Individuali įmonė. Mažoji bendrija. Akcinės bendrovės. Vertybiniai popieriai. Akcijų rūšys ir perdavimo sandoriai.	3	1	[9] Knyga 2 [10], [18], [26], [27], [33], [34], [35], [38] [40].
4	Pagrindiniai įmonių valdymo teisiniai aspektai. Akcininkų rolė. Įmonių vadovų rolė. Įmonių vadovų teisės ir pareigos. Teisiniai ginčai, susiję su įmonių valdymu.	3	1	[10], [11], [12], [5] p. 22-49, 91-105, 198-224, [20] p. 337- 367, [38].
5	Finansinės rizikos valdymo teisiniai aspektai. Kreditorių teisių apsaugos priemonės. Skolų administravimas. Nemokumas. Restruktūrizavimas. Bankrotas.	3	1	[9] Knyga 2, [10], [29], [30], [43], [44].
6	Darbo teisiniai santykiai. Darbo sutartis. Darbuotojų įdarbinimas ir atleidimas. Darbuotojų darbo sąlygos. Darbo nuoma.	4	1	[13], [4] p. 347-390. [13]
7	Prievolių teisė. Prievolių vykdymas ir užtikrinimo būdai. Civilinė atsakomybė. Sutartinės rizikos valdymas. Pagrindiniai sutarčių teisės principai. Nekilnojamo turto teisinis režimas.	3	1	[9] Knyga 6, Part 2 and 3, [4] p. 211- 213, [37], [39].
8	Labiausiai paplitusių sutarčių rūšys ir pagrindiniai bruožai.	3	1	[9] Knyga 6

9	Verslo vystymo mokestinė aplinka Lietuvoje. Pagrindiniai mokesčiai. Individualios veiklos apmokestinimas. Įmonių apmokestinimas.	2	1	[14], [15], [4] p. 323-345, [31], [45]
10	Įvadas į konkurencijos teisę. Nesąžininga konkurencija. Koncentracija. Verslo informacijos apsauga. Nekonkuravimas.	2	1	[10], [11], [4] p. 238-246, [24], [28].
11	Intelektinė nuosavybė ir jos apsauga. Autorių teisės. Prekės ženklai. Patentai.	3	1	[17], [32]
12	Reklamos teisiniai principai. Reklamos rūšys. Klaidinanti reklama. Lyginamoji reklama.	1	1	[16]
13	Vartotojų teisių apsauga. Nesąžininga praktika. Pagrindinės vartojimų sutarčių sąlygos.	2	1	[9] Knyga 6, [19], [4] p. 216-235, [46].
14	Teisė ir verslo globalizacija. Europos sąjunga. Verslo teisės unifikavimas ir harmonizavimas: CISG, CMR, INCOTERMS. Ginčų sprendimas tarptautiniuose teismuose.	1	1	[9], [21]
Iš viso:		34	14	

Savarankiškas darbas ir vertinimas

Atsiskaitymo (užduoties) tipas	Temos	Iš viso valandų, val.	Įtaka pažymiui, proc.
Grupinio darbo komponentai 20%			
Rašto darbas	1-14	20	20
Individualaus darbo komponentai 80%			
Tarpinis testas (vidurio semestro egzaminas)	1-6	31	25
Praktinių užduočių sprendimas	1-14	20	20
Egzaminas	7-14	41	35
Iš viso:		112	100

Atsiskaitymas:

Galutinis pažymys už studijų dalyką skaičiuojamas naudojant kaupiamojo pažymio skaičiavimo formulę (žr. Bakalauro studijų reglamentą).

Rašto darbas. Studentas pasirenka rašto darbo temas iš pateiktų dėstytojo arba savo parinktą temą suderina su dėstytoju. Rašto darbo apimtis 10 – 12 psl. Rašto darbą galima rengti grupėje (maks. 3 studentai).

Dėstytojo sprendimu rašto darbo tema taip pat gali būti parengiama prezentacijos formatu (power point formatu), kuri pristatoma auditorijai.

Praktinių užduočių sprendimas. Dėstytojas pateikia praktinę užduotį, kurią studentas naudodamasis teisės aktais turi išspręsti.

- Tarpinis testas.** 1-6 temos. Testas susideda iš:
 - 15-17 klausimų (uždari). Prie kiekvieno klausimo pateikti 3 atsakymai. Tik vienas iš atsakymų yra teisingas.
 - 3-5 teoriniai klausimai (atviri) (pavyzdžiui, verslo organizavimo formos).
- Egzaminas.** 7-14 temos. Galutinio egzamino struktūra tokia pati kaip ir tarpinio testo.

Egzamino perlaikymas: jei skaičiuojant pagal kaupiamojo balo skaičiavimo formulę (susumavus rašto darbo, praktinių užduočių sprendimo, tarpinio testo, egzamino rezultatus) galutinis pažymys už kursą yra neigiamas, studentas turi teisę perlaikyti egzaminą. Egzaminas perlaikomas **iš viso kurso medžiagos (1-14 temų)**, egzamino perlaikymo įtaka galutiniam įvertinimui yra **60%** plus semestro metu gautas rašto darbo įvertinimas ir praktinių užduočių sprendimo įvertinimas (iš viso 40% galutinio įvertinimo).

Literatūra:

- Cheeseman H.. Business Law: Ethical, International and E-Commerce Environment. 4th ed., 2001.

2. Keenan D., Riches S. Business Law. 6th ed., 2002 (2002 – 42 egz., 2005 – 56 egz., 2007 – 8 egz. ISM bibliotekoje).
3. Bixby M. B., Beck-Dudley C., Cihon P.J. The Legal Environment of Business. 2001.
4. Autorių kolektyvas. G. Dambrauskienė ir kt. Lietuvos teisės pagrindai. Justitia, 2004, Vilnius (2 egz. ISM bibliotekoje).
5. I.Vėgėlė. Įmonėms taikytina teisė ir pirminis steigimasis Europos Bendrijos teisėje. Eugrimas, 2002, Vilnius.
6. Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas (Civil procedure code) (Valstybės žinios, 2002, Nr. 36-1340).
7. Lietuvos Respublikos teismų įstatymas (Law on Courts) (Valstybės žinios, 2002, Nr. 17-649).
8. Lietuvos Respublikos komercinio arbitražo įstatymas (Law on Commercial Arbitration) (Valstybės žinios, 1996, Nr. 39-961).
9. Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas (Civil code) (Valstybės žinios, 2000, Nr. 74-2262).
10. Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (Law on Companies) (Valstybės žinios, 2000, Nr. VIII-1835).
11. Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymas (Law on Competition) (Valstybės žinios, 1999, Nr. 30-856).
12. Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymas (Enterprise Insolvency Law) (TAR, 2019-06-27, Nr. 10324).
13. Darbo kodeksas (Naujasis) // TAR, 2016-09-19, Nr. 23709
14. Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymas (Law on Taxes of Profit) (Valstybės žinios, 2001, Nr. IX-675).
15. Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymas (Law on Income Tax of Individuals) (Valstybės žinios, 2002, Nr. 73-3085).
16. Lietuvos Respublikos reklamos įstatymas (Law on Advertising) (Valstybės žinios, 2000, Nr. VIII-1871).
17. Lietuvos Respublikos prekių ženklų įstatymas (Law on Trade Marks) (Valstybės žinios, 2000, Nr. VIII-1981).
18. Vertybinių popierių įstatymas (Valstybės žinios, 2007-02-08, Nr. 17-626).
19. Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymas (Law on Consumer Protection) (Valstybės žinios, 1994, Nr. 94-1833).
20. Vanessa Edwards. Europos sąjungos įmonių teisė. Eugrimas, 2002, Vilnius.
21. Jungtinių Tautų konvencija "Dėl tarptautinio prekių pirkimo-pardavimo sutarčių" (United Nations convention on contracts for the international sale of goods) (Valstybės žinios, 1995, Nr. 102-2283)
22. Aplinkos apsaugos įstatymas (Law on Environmental Protection) (Žin., 1992, Nr. 5-75)
23. Lietuvos Respublikos Konstitucija (Constitution of the Republic of Lithuania) (Žin., 1992, Nr. 33-1014)
24. Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymas (Law on Copyright and Related Rights) (Žin., 1999, Nr. 50-1598)
25. Statybos įstatymas (Law on Construction) (Žin., 2001, Nr. 101-3597)
26. Lietuvos Respublikos individualių įmonių įstatymas Valstybės žinios, 2003-11-28, Nr. 112-4991
27. Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymas // Valstybės žinios, 2004-02-14, Nr. 25-745
28. Lietuvos Respublikos dizaino įstatymas // Žin., 2002, Nr. 112-4980
29. Lietuvos Respublikos mokėjimų, atliekamų pagal komercinius sandorius, vėlavimo prevencijos įstatymas // Žin., 2003, Nr. 123-5571
30. Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymas // Žin., 2004, Nr. [63-2243](#)
31. Lietuvos Respublikos patentų įstatymas // Žin., 1994, Nr. [8-120](#)
32. Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymas // ŽIN., 2004, NR. 96-3519
33. Lietuvos Respublikos ūkinių bendrijų įstatymas // Žin., 1990, Nr. 31-747
34. Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas // Žin., 1996, Nr. 68-1633
35. Civilinė teisė. Prievolių teisė: vadovėlis. – Vilnius: Mykolo Romerio universitetas, 2009.
36. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso komentaras. Antroji knyga. Asmenys. Pirmasis leidimas. Vilnius: Justitia, 2002. P. 93-247.
37. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso komentaras. Šeštoji knyga. Prievolių teisė. I dalis. Pirmasis leidimas. Vilnius: Jusititia, 2003. P. 191-307; 333-403.
38. Mažųjų bendrijų įstatymas // Žin., Nr. 83-4333.
39. Civilinė teisė. Bendroji dalis: vadovėlis. [Alfonsas Vileita ... [et al.]; mokslinis redaktorius Vytautas Nekrošius].
40. Norkus R., Kavalnė S., Mikuckienė V., Velička R. Bankroto teisė. Pirmoji knyga. - Vadovėlis. Vilnius: Justitia, 2009.
41. Norkus R., Kavalnė S. Bankroto teisė. Antroji knyga. – Vadovėlis. Vilnius: Justitia, 2011.
42. Medelienė Aistė, Sudavičius Bronius. Mokesčių teisė: vadovėlis. [Vilniaus universiteto Teisės fakultetas]. Vilnius: Registrų centras, 2011.
43. Bublienė Danguolė. Vartojimo sutarčių nesažiningų sąlygų kontrolė: monografija. Vilniaus universiteto teisės fakultetas. Vilnius: Registrų centras, 2009.
44. Budreckienė Viktorija. Teismo intervencijos į komercinius sutartinius santykius legitimumas klasikinėje, sąryšingojoje ir socialinėje sutarčių teisės teorijose// Social transformations in contemporary society (STICS): proceedings of an international scientific conference for young researchers [Elektroninis išteklius]. Vilnius : Mykolo Romerio universitetas. ISSN 2345-0126. 2015, t. 3, p. 155-169.
45. Administracinių bylų teisenos įstatymas // Žin., 1999-02-03, Nr. 13-308 (redakcija Nr. [XII-2399](#), 2016-06-02, paskelbta TAR 2016-06-15, i. k. 2016-16849)

46. Administracinių nusižengimų kodeksas // TAR, 2015-07-10, Nr. 11216.

ANNEX

DEGREE LEVEL LEARNING OBJECTIVES

Learning objectives for the Bachelor of Business Management

*Programmes:
International Business and Communication,
Business Management and Marketing, Finance,
Industrial Technology Management*

Learning Goals	Learning Objectives
Students will be critical thinkers	BLO1.1. Students will be able to understand core concepts and methods in the business disciplines
	BLO1.2. Students will be able to conduct a contextual analysis to identify a problem associated with their discipline, to generate managerial options and propose viable solutions
Students will be socially responsible in their related discipline	BLO2.1. Students will be knowledgeable about ethics and social responsibility
Students will be technology agile	BLO3.1. Students will demonstrate proficiency in common business software packages
	BLO3.2. Students will be able to make decisions using appropriate IT tools
Students will be effective communicators	BLO4.1. Students will be able to communicate reasonably in different settings according to target audience tasks and situations
	BLO4.2. Students will be able to convey their ideas effectively through an oral presentation
	BLO4.3. Students will be able to convey their ideas effectively in a written paper

Learning objectives for the Bachelor of Social Science

*Programmes:
Economics and Data Analytics,
Economics and Politics*

Learning Goals	Learning Objectives
Students will be critical thinkers	ELO1.1. Students will be able to understand core concepts and methods in the key economics disciplines
	ELO1.2. Students will be able to identify underlying assumptions and logical consistency of causal statements
Students will have skills to employ economic thought for the common good	ELO2.1. Students will have a keen sense of ethical criteria for practical problem-solving
Students will be technology agile	ELO3.1. Students will demonstrate proficiency in common business software packages
	ELO3.2. Students will be able to make decisions using appropriate IT tools
Students will be effective communicators	ELO4.1. Students will be able to communicate reasonably in different settings according to target audience tasks and situations
	ELO4.2. Students will be able to convey their ideas effectively through an oral presentation
	ELO4.3. Students will be able to convey their ideas effectively in a written paper